

Engelbrekts

2020-3 FÖRSAMLINGSTIDNING

**Blir det
konserter
i höst?**

**Vårt uppdrag
som kristna**

Stort korsord

Margit Sahlin

50 år

**Sveriges första kvinnliga
kyrkoherde 1970**

Bara en vattenpuss vill
jag vara och spegla himlen

Dom Helder Camara

Svenska kyrkan

ENGELBREKTS FÖRSAMLING

3-2020

- 4 Annelie Lowén:
En enda mänsklighet
- 8 Margit Sahlin – Sveriges
första kvinnliga kyrkoherde
- 13 Konserter
- 21 Gudstjänster
- 26 Vårt uppdrag som kristna
- 28 Act - Svenska kyrkan:
Jämställdhet hjälper
- 31 Mötesplatser
- 36 Korsord
- 38 Dop – Vigsel – Begravning
- 40 Haages hörna:
Alma Söderhjelm
- 42 Våra kyrkor
- 45 Silversmeden Olga Lanner
- 47 Samtal och stöd
- 50 Facit och vinnare
- 51 Kontakt

Margit Sahlin. Porträtt målat av Bertram Schmiterlöv 1961

*”Låt ingen se ner på dig för att du är ung,
utan var en förebild för de troende i allt du
säger och gör, i kärlek, tro och renhet.”*

1 Tm 4:12

ENGELBREKTS FÖRSAMLINGSTIDNING EN TIDNING FRÅN ENGELBREKTS FÖRSAMLING.

ANSVARIG UTGIVARE: ANNELIE LOWÉN. REDAKTÖR: CHRISTIAN APPELSVED. OMSLAGSBILD: BOBBY JOHNSON.

TRYCKT HOS: PIPELINE NORDIC. UPPLAGA: 4 NR/ÅR 17 800 EX.

KONTAKTA REDAKTIONEN: 08-406 98 00 ELLER ENGELBREKT.INFO@SVENSKAKYRKAN.SE[WWW.FACEBOOK.COM/ENGELBREKTSFORSAMLING](https://www.facebook.com/ENGELBREKTSFORSAMLING) | [WWW.INSTAGRAM.COM/ENGELBREKTSFORSAMLING](https://www.instagram.com/ENGELBREKTSFORSAMLING)

En enda mänsklighet...

Ingenting är sig likt nu i Corona-tider. Vi får lära oss nya sätt att umgås och att kommunicera. I församlingen vill vi inte att någon ska ställas utanför. Det ska vara tydligt att vi är en enda mänsklighet.

Kommer pandemin att föra samman människor eller kommer den att splittra oss? Ett fullödigt svar på den frågan lär dröja. Det kommer att ta tid innan vi har facit. Det vi kan konstatera är att ingenting har varit sig likt. Skolunder-

visning som skett på distans, arbetsplatser som stängts, resor som ställts in och uteblivna besök på vårdinrättningar. Ja det räcker med att gå utanför dörren och närma sig mataffären för att förstå att ingenting är sig likt.

Aldrig tidigare har vi varit så intensivt medvetna om varandras närvaro. En

hostning eller harkling hos en medmänniska eller i min egen kropp kan ge blickar fyllda av vrede eller till och med avsky. En kram är inte längre ett tecken på närhet och igenkänning utan tvärtom ett tecken på omdömeslöshet. Och i dödsögonblicket vittnar anhöriga om att de har klappat om sina näras kind med plasthandskar. Det är ingenting som har varit sig riktigt likt.

Aldrig tidigare har vi varit så intensivt medvetna om varandras närvaro.

Över 5 500 människor har dött bara i vårt land på grund av covid-19, många omgivna av vårdpersonal iförda gasmasker eller i alla fall munskydd och inplastade från topp till tå. Grupper av människor har ställts mot varandra, de som vårdar och de som blir vårdade, de smittade och de friska och så finns det en grupp som har varit sjuka och tillfrisknat och bär på åtråvärda antikroppar. Hur åtråvärda de är för bärarna kommer att visa sig, än så länge känner vi inte till deras livslängd. Länder har ställts mot länder och folkhälsomyndigheten mot politiken. Hittills har pandemin på många sätt splittrat oss men den har också fört oss samman.

Nya former av gemenskap

Trots vår sociala distansering har vi fått möta nya former av gemenskap. När församlingens körledare hade körövning i ett online-möte lyste samhörigheten hos körsångarna. Var och en isolerad i sin egen stämma men i slutprodukten total

samstämmighet där röst lades till röst.

Vad kan vi göra i kyrkan för att bidra till gemenskap i pandemins kölvatten? Jag tror vi ska göra det vi alltid har gjort. Sjunga och be, fira gudstjänst om än med restriktioner, döpa, viga och begrava och visa på ett hopp.

Det finns en formulering hämtad ur Olov Hartmans tackbön som alltid berör mig när jag ber den. Det är orden: Uppenbara för oss ditt bords hemlighet. Ett enda bröd och en enda mänsklighet. I den formuleringen blir innehållet tydligt: vi alla tillhör samma människosläkte, ingen får ställas utanför. Här har vi ett ansvar och en uppgift att inte låta pandemin splittra oss utan tvärtom, föra oss samman.

Viruset har bidragit till att många har förlorat, några mer än andra, men i dess fotspår har vi en gemensam berättelse. Med kriser kommer också möjligheter, vi får tid att reflektera och omformulera, vi blir påminda om nya kompassriktningar för att se vad som är viktigt.

Hur vi ska gestalta detta i församlingens liv under hösten lär växa fram i små steg. Det kanske blir fler men mindre sammankomster, det kan bli fråga om maxantal deltagare som är långt färre än vad det finns sittplatser. Det kan handla om nya digitala verktyg, för än pågår pandemin. Vi kommer att göra det som krävs av oss för att hålla formuleringen levande; en enda mänsklighet.

Välkommen till våra kyrkor med fysiskt avstånd men empatisk närhet.

*Annelie Lowén
Kyrkoherde*

Foto: Lena Dahlström

Radikalt inåt —

- Radikalt utåt

Radikalt

Radikalt inåt och radikalt utåt. För Margit Sahlin var det viktigt att allt i kyrkan skulle vara grundat i gudstjänst, nattvardsliv och bön. För femtio år sedan blev en av Svenska kyrkans stora pionjärer kyrkoherde i Engelbrekts församling. Vi möter prästen Elisabeth Nordlander som har skrivit en bok om Margit.

Vi möter Elisabeth Nordlander på ett café nära Engelbrektskyrkan. Vi har tur att få en plats ute i skuggan och det känns gott för solen bränner rätt hårt idag. Vi pratar en stund om vad som hänt sedan vi sågs senast för sådär tjugo år sedan. Elisabeth har gått i pension men arbetar extra som präst i en församling. Kvinnliga präster har funnits i Sverige sedan 1960 och först i år finns det lika många kvinnliga som manliga präster i Sverige. Den första kvinnan som prästvigdes i Sverige var Margit Sahlin som tio år senare blev kyrkoherde i Engelbrekts församling. Elisabeth kom i kontakt med Margit under sin studietid i Uppsala. Under en tid arbetade Elisabeth sedan som sekreterare på S:ta Katharinastiftelsen. En av uppgifterna var att skriva en bok om Margit som nyligen hade avlidit.

– Margit Sahlin var med och formade Svenska kyrkan. Mycket som är självklart nu är grundat i Margits tankar om vad

kyrkan ska göra och hur den ska vara. Ett exempel är julnattsmässor och påsknattsmässor som Margit var med och införde. Det viktigaste arvet efter Margit är kanske förhållningssättet att kyrkan ska vara öppen för möten människor emellan, oavsett tro eller bakgrund. Att föra samtal om livsfrågor var inte något som kyrkan sysslade med på Margits tid.

För Margit var kyrkan och tron en viktig del av uppväxten och hennes tro fanns med under universitetsstudierna. Efter att ha doktorerat började hon läsa teologi men på den tiden fanns det ingen tjänst i Svenska kyrkan för kvinnliga teologer. Efter avlagd Teologie kandidat fick hon en specialinrättad tjänst på Stockholms Stadsmission och senare på Svenska kyrkans centralråd.

– Det nya Margit införde motiverades utifrån den givna kärnan i evangeliet inte utifrån vad som låg i tiden, säger Elisabeth. Stororden som synd och nåd fick behållas men man måste samtala om innebörden i en ny tid. Margit hade länge haft en dröm om att starta en mötesplats för kvinnor inom

Margit Sahlin i Engelbrekts kyrkosal.

Striden i Engelbrekt:**DR SAHLIN
MYRDALS
KANDIDAT**

Sverige får sin första kvinnliga kyrkoherde i ett konseljbeslut den 24 juli — om statsrådet Alva Myrdal får som hon vill. Enligt vad SvD erfar kommer Kungl. Maj:t att utnämna dr Margit Sahlin och gå emot kyrkorådets och domkapitlets förslag.

Utnämningen av ny kyrkoherde i Engelbrekts församling i Stockholm blir intressant på många sätt. "Striden" står mellan två personer, som båda har färgstarka karriärer bakom sig:

Teol. och fil. kand. Helge Fosséus, som i tolv år varit biskop i ett stift i Sydafrika har fått kyrkorådets och även domkapitlets förord.

Teol. dr Margit Sahlin, rese-sekreterare i Stockholms stadsmission 1943 och -44 och sedan 1945 sekreterare i dåvarande Diakonistystelsen nuvarande Svenska kyrkans centralråd, kund som direktor för S:ta Katharinastiftelsen, sen 1950 är kyrkoministerns kandidat.

Men Margit Sahlin har endast nio tjänsteår som präst i Svenska kyrkan. Hon har inte haft laglig möjlighet till fler, eftersom hon tillhörde den första gruppen kvinnor som prästvigdes i Sverige.

Före 1958 var ju kvinnor av lagstiftningen förhindrade att utöva prästtjänst.

Den här gången kan inte heller församlingen avgöra tvistefråga. På grund av tredjegangsförfarandet väljs nämligen kyrkoherden av Kungl. Maj:t. Utnämningen kommer förmodligen upp i konseljen den 24 juli.

Får statsrådet Alva Myrdal då sin mening igenom så går konseljen emot både kyrkorådet och domkapitlet och faster-störra vikt vid dr Sahlins sammantagna verksamhet inom Svenska kyrkan än hennes formella tjänsteår och utser henne till kyrkoherde i Engelbrekts församling.

Margit Sahlin:**Öppenheten till
med från Katl**

— Det känns som att komma hem, säger fil. dr och teol. kand. Margit Sahlin. I fredagens konselj utnämndes hon till kyrkoherde i Engelbrekts församling. Sveriges första kvinnliga. I S:ta Ka-

Margit Sahlin är hemtam i trakten kring Engelbrekts kyrka. Visserligen upplevde hon sin barndom i lektorshemmet i Johannes. Men gick i skola på Karlavägen och lockades till Engelbrektskyrkan av musiken.

Vad blir det nu av S:ta Katharinastiftelsen, Margit Sahlins skapelse, undrar alla. Och hon kan själv inte besvara frågan. Blev överrumplad av utnämningen.

Likvärdig tjänst

Margit Sahlin konkurrerade om kyrkoherdetjänsten med teol. och fil. kand. Helge Fosséus. Han hade fler tjänsteår som präst i Svenska kyrkan. Tolv mot Sahlins nio. Engelbrekts nya kyrkoherde kunde såsom kvinna först prästvigas 1960 sedan den nya lagen tillkom 1958.

Kyrkominister Alva Myrdal har uppenbarligen i sitt beslut värderat

dr Sahlins arbete inom Svenska kyrkan sedan hon blev teol. kand. 1943 som likvärdigt med prästtjänst. Ministern gick emot kyrkorådets och domkapitlets förslag.

Margit Sahlin är en luttrad kvinna van vid smådebrev vari hon bl. a. hotats till livet. Men vid detta som en del kan uppfatta som kontroversiella beslut har hon personligen inte upplevt några stridigheter.

— Jag kom hem från en ekumenisk konferens i Holland och överraskades av utnämningen.

Omsätter erfarenheter

— Visst känns det svårt att lämna S:ta Katharinastiftelsen i Österskär. Lite av min själ finns här, i varje möbel och tapet, säger hon skyggt.

Hon talar snabbt och lite ryckigt. Sänker blicken för alla kamerablixtar. Ler inälvant och får en att undra över hur hon uthärdat allt förtal genom åren.

Hon vill omsätta erfarenheterna vid stiftelsen i sitt nya arbete som kyrkoherde. Föra med sig öppenheten till olika religiösa attityder. Samtala med alla slags grupper.

ningen

I:

ur SvD 1970-07-25

Svenska kyrkan. 1950 blev hennes dröm verklighet och S:ta Katharinastiftelsen bildades och fick sitt första säte på Sparreholms slott i Södermanland. Stiftelsen kom att bli en del av Margit Sahlins livsverk och hon var ordförande och aktiv här ända fram till sin död.

Margit funderade fram och tillbaka på om hon skulle låta sig prästvigas eller inte, men beslöt slutligen att göra så. Hon prästvigdes som första kvinna i Sverige på palmsöndagen 1960. Tio år senare fick hon tjänsten som kyrkoherde i Engelbrekts försam-

ur SvD 1970-07-16

I olika attityder Katharina-stiftelsen

Katharinastiftelsen brukar hon hålla högmässa för 35 personer. Cirka 35 000 tillhör hennes nya Stockholmsförsamling.

Hon talar om dialog och om förmågan att kunna lyssna.

— Här på landet handlar det mest om en andlig hälsokur. I stället kommer jag nog att ägna mig mycket åt samtal. Och kanske sända folk till Katharinastiftelsen. Förlägg samtalsdagar dit.

Fördomar bryts

Det gäller att bryta fördomarna om Svenska kyrkan. Folk har felaktiga förväntningar eller, värre ännu, inga alls. Jag vill införa ett tvärtänkande.

Hon är entusiastisk över den ekumeniska konferensen hon nyss deltagit i. Lycklig över den positiva attityd till kvinnliga präster hon mötte hos representanter för romerska kyrkan.

— Det pågår en nydaning inom hela kyrkan. Det är inte längre en könsrollsdebatt. Man inser att kvinnan behövs. En värfod går genom kyrkan. Det är livsnödvändigt för kristenheten att genom bryta alla murar, att vara öppen gentemot katolicism och frikyrklighet.

Vart tionde år

Margit Sahlin tvingas motvilligt agera för fotograferna. I kapellet

och trädgården intill Trälhavet.

— Jag blir så generad, säger hon. Men lyfter till slut en badmintonracket och lyckas placera fjäderbollen i en kamera i stället för på andra sidan nätet där pastor Christina Odenberg, konfirmandläraren, posterar.

Från matsalsfönstret vinkar de blivande konfirmanderna. På lördagen går de fram. På söndagen kommer alla deras föräldrar och stannar i tre dagar för samtal.

— Nej nu slipper jag, säger Margit bevekande och släpper racketen mot gräsplanen, fingrar på fjäderbollen med ena handen och smeker en svart pudel med den andra.

Vart tionde år händer det något för Margit Sahlin. 1940 disputerade hon på en avhandling i romanska språk om den franska folkskivandans. 1950 skapade hon Katharinastiftelsen. 1960 prästvigdes hon och 1970 blev hon Sveriges första kvinnliga kyrkoherde.

— Särskilt tryggt och fridfullt har det aldrig varit, säger Margit Sahlin.

ASA WALL

Det gäller att bryta fördomarna, säger Margit Sahlin. Foto: Ragnhild Haarstad.

ling i Stockholm. Även här var hon en pionjär – det hade aldrig tidigare funnits någon kvinnlig kyrkoherde i Svenska kyrkan. Debatten om kvinnliga präster fortsatte och det fanns länge manliga präster som vägrade att arbeta med kvinnliga präster. Först i mitten på 1980-talet blev det mer och mer accepterat.

1970 var Svenska kyrkan en del av staten och lydde under kyrkominister Alva Myrdal. Kyrkorådet i församlingen utser normalt sett kyrkoherde, utom var tredje utnäm-

Mycket som är självklart nu är grundat i Margits tankar

ning som gjordes av kyrkoministern. Alva Myrdal bestämde sig för att Margit Sahlin var den mest lämpliga kandi-

daten till tjänsten som kyrkoherde i Engelbrekts församling. Söndagen den 1 november 1970 installerar biskop Helge Ljungberg den nya kyrkoherden i Engelbrektskyrkan.

Margit gick i pension 1979, men fortsatte att vara aktiv i S:t Katharinastiftelsen och i samhällsdebatten ända fram till sin död 2003. Hon var då nästan 89 år gammal.

Margit Sahlin i Engelbrektskyrkan.

Nu har solen börjat krypa fram och vi behöver avrunda intervjun.

– Margits motto måste finnas med, säger Elisabeth. Radikalt inåt – radikalt utåt. Margit Sahlin var en förnyare. Hon arbetade med en breddning av kyrkans språk genom sitt intresse för rörelse, symboler, musik och liturgi. Risken med nyheter är att de är populära en tid men sedan glöms bort. Margits bidrag blev aldrig dagsländor för utgångspunkten fanns rotad i traditionen.

Söndagen den 1 november kl 11:00 firar vi gudstjänst i Engelbrektskyrkan till minne av femtioårsdagen av Margit Sahlins installation som kyrkoherde. Vi planerar att direktsända gudstjänsten via vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt.

Om direktiven kring begränsning av antal mötesdeltagare ändras är alla välkomna till kyrkan.

Text: Christian Appelsved.

Foto och pressklipp ur församlingens arkiv.

Elisabeth Nordlander Foto: Christian Appelsved

Mer om Margit Sahlin:

- SVT-play. Lotta Johansson intervjuar Margit Sahlin i Gäst i Hemma 1994. www.oppetarkiv.se/video/2764458/gast-i-hemma-avsnitt-5-av-22

- SVT-Play. En kort film från Margit Sahlins prästvigning 1960. www.oppetarkiv.se/video/1796243

Konserter

Vi följer förstås regeringens förbud om antal deltagare vid offentliga sammankomster och Folkhälsomyndighetens rekommendationer om avstånd. Om du upplever symptom eller är i riskgrupp ber vi dig att stanna hemma. Vissa konserter sänds via internet. Det blir som vanligt en bred blandning av stilar och genrer! Välkommen på konsert i olika former.

KONSERTKALENDER

Konserter som är live i kyrkan har begränsat antal åhörarplatser.

ONSDAG 1 SEPTEMBER 12:15

Lunchkonsert

VARJE ONSDAG I

ENGELBREKTSKYRKAN

LÖRDAG 5 SEPTEMBER 15:00

Evergreens

HJORTHAGSKYRKAN

LÖRDAG 19 SEPTEMBER 15:00

Gospelkonsert

HJORTHAGSKYRKAN

SÖNDAG 27 SEPTEMBER 17:00

Orgelkonsert

ENGELBREKTSKYRKAN

LÖRDAG 10 OKTOBER 15:00

Unga musiker

HJORTHAGSKYRKAN

LÖRDAG 31 OKTOBER 15:00

Musik till minne

HJORTHAGSKYRKAN

SÖNDAG 8 NOVEMBER

Våra mest älskade psalmer

17:00 ENGELBREKTSKYRKAN

LÖRDAG 14 NOVEMBER

Karl-Oskar och Kristina

15:00 HJORTHAGSKYRKAN

SÖNDAG 15 NOVEMBER

Credo Symphonicum

17:00 ENGELBREKTSKYRKAN

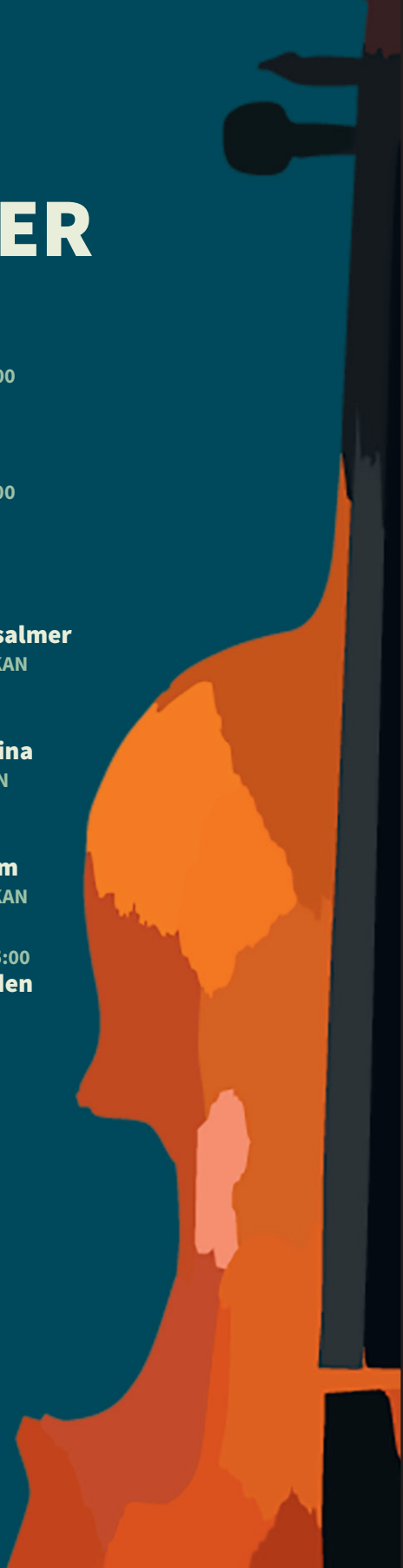
LÖRDAG 21 NOVEMBER 15:00

Välkommen till världen

DIREKTSÄND FRÅN

ENGELBREKTSKYRKAN

UTAN PUBLIK

I denna tidnings konsertkalender finns bara ett fåtal konserter.

Församlingens körer kommer att börja sina repetitioner så snart vi hittar säkra sätt att genomföra dem på.

Så snart vi vet vilken repertoar som kan genomföras publicerar vi information om konserter på vår hemsida och i tidningsannonser.

Evergreens

Stockholm Serenaders är bandet som tar oss med bland nya och gamla Evergreens i bandets egna arrangemang, med smak av både Memphis och Havanna. Det är dessa distingerade herrar som med "fullt ös" inleder höstens kulturlördagar i Hjorthagskyrkan. Fri entré.

LÖRDAG 5 SEPTEMBER 15:00 HJORTHAGSKYRKAN

Gospel 2 The Lord

Gospelkonsert med Jenny Reinhold och ensemble ur 2TheLord tillsammans med pianisten Alexander Kasimir.

Fri entré.

LÖRDAG 19 SEPTEMBER 15:00 HJORTHAGSKYRKAN

Orgelkonsert

Orgelkonsert med Stefan Therstam. Musik av bl a Johann Sebastian Bach, Joseph Haydn och Giacomo Puccini. Fri entré.

SÖNDAG 27 SEPTEMBER 17:00 ENGELBREKTSKYRKAN

Unga musiker

Klarinettister från Lilla Akademien. Musikskolan Lilla Akademien utbildar barn och ungdomar från förskoleklass till pre college. Elevernas lärare är Elin Willert. Fri entré

LÖRDAG 10 OKTOBER 15:00 HJORTHAGSKYRKAN

Musik till minne

Karin Blom, sopran. Bön och ljusständning. Julia Bjerleus, präst. Fri entré.

LÖRDAG 31 OKTOBER 15:00 HJORTHAGSKYRKAN

Våra mest älskade psalmer

Raymond Björling. Nicklas Amran Blom. Stefan Therstam, orgel. Fri entré.

SÖNDAG 8 NOVEMBER 17:00 ENGELBREKTSKYRKAN

Karl-Oskar & Kristina – en musikalisk resa

Programmet bygger på Vilhelm Mobergs utvandrarepos med musik från en av Sveriges mest framgångsrika musikaler, Kristina från Duvemåla. Tina och Bo Frid har valt ut sånger ur musikalen och varvar dessa med att berätta om Kristina, Karl-Oskar och de andra som Moberg lät utvandra för ca 160 år sedan från Småland till Nordamerika. Programmet utspelas i tidstypiska kläder och naturligtvis är amerikakofferten med. Tina och Bo ackompanjeras av pianisten Curt Lindholm. Fri entré.

LÖRDAG 14 NOVEMBER 15:00 HJORTHAGSKYRKAN

Credo Symphonicum

Stefan Therstam spelar Otto Olssons väldiga orgelsymfoni "Credo Symphonicum" baserad på gregorianska melodier. Fri entré.

SÖNDAG 15 NOVEMBER 17:00 ENGELBREKTSKYRKAN

Välkommen till världen.

Radiokören. Donald Nally, dirigent. Arr: Radiokören. Direktsänd konsert via Berwaldhallen. se/play utan publik.

LÖRDAG 21 NOVEMBER 15:00 DIREKTSÄND FRÅN ENGELBREKTSKYRKAN.

Lunchkonsert

Ta möjligheten att varva ner en stund till vacker musik mitt på dagen i en av Stockholms vackraste jugendkyrkor. Efter lunchmusiken serveras det soppa med smörgås, kaffe/te och kaka i kyrkosalen för 40 kr. Start onsdag 2 september. Fri entré.

ONSDAGAR KL 12:15 I ENGELBREKTSKYRKAN

Nyhetsbrev

PRENUMERERA PÅ VÅRA NYHETSBREV OCH FÅ FÖRHANDSTIPS OM OLIKA KONserter OCH AKTIVITETER.

Engelbrekts församling är en musikalisk församling. Våra musiker och körer erbjuder ett rikt urval av musik i Engelbrektskyrkan och i Hjorthagskyrkan under hela året. Om du vill få tips om vad som är på gång i din epost kan du anmäla dig till Musikvänner i Engelbrekt. Vi skickar ut tio mail per år med information om aktuella konserter. Brevet är gratis och du kan när som helst avanmäla dig.

ANMÄL DIG PÅ WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/ENGELBREKT/NYHETSBREV

8 skäl att tillhöra Svenska kyrkan

Du är en viktig del av Svenska kyrkan. Ditt medlemskap gör det möjligt för oss att hjälpa människor i nöd, vara en god kraft att räkna med i samhället, föra traditioner vidare in i framtiden och mycket mer. Vi ger dig tio konkreta skäl att tillhöra Svenska kyrkan.

1 I Svenska kyrkan ryms hela livet

Dop, konfirmation, vigsel och begravning. Som ett löfte om Guds närvaro i allt som sker vill Svenska kyrkan vara närvarande i livets alla skiftningar. Inom Svenska kyrkan finns lång erfarenhet av livet och döden, glädjen och sorgen.

2 Gemenskap och delaktighet

Kyrkan är en öppen och inkluderande gemenskap. Välkommen till en öppen församling där kravlösa möten kan ske mellan folk i alla åldrar. Hit kommer du som du är och får leva i tro eller tvivel, tillsammans med andra.

3 Samtal och själavård

När livet sviktar och vi behöver prata med någon finns präst och diakon med tystnadsplikt till tjänst.

4 Kyrka och kulturarv för alla

Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att hålla våra kyrkor i gott skick, så att de bevaras till efterföljande generationer som en del av vår rika historia.

5 Solidaritet för alla

Diakoni är del av kyrkans sociala arbete. Det kan gälla att som medföljare närvara vid samtal

med myndigheter eller hjälp med att få mat på bordet. Det kan också handla om samtalsstöd när livet krisar. Svenska kyrkan arbetar utifrån att alla människor är lika mycket värda oavsett kön, ålder, sexuell läggning och trosuppfattning.

6 Levande traditioner

Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att upprätthålla gemensamma traditioner så som adventsfirande, julgudstjänster och påskfirande. Genom Svenska kyrkan i utlandet kan även utlands-svenskar träffas och fira svenska högtider och gudstjänster.

7 En bättre värld

Act Svenska kyrkans är en del av ACT -alliansen som består av över 150 trosbaserade biståndsgöranisationer över hela världen. Genom Act Svenska kyrkan bidrar kyrkan med långsiktigt bistånd och snabba katastrofinsatser på många platser runtom i världen.

8 Stötta god verksamhet

Även om inte du tar del av kyrkans arbete så kan du med din medlemsavgift hjälpa andra. Vi är tacksamma för din medlemsavgift.

Gör skillnad – bli medlem i Svenska kyrkan

Tack vare ditt medlemskap kan vi finnas här för människor i Engelbrekts församling.
Vi möter människor i både glädje och sorg i alla livets skeden.

ANMÄLAN OM INTRÄDE I SVENSKA KYRKAN

För- och efternamn*:	
Personnummer (10 siffror)*:	
Telefon:	E-Post:
Namnteckning*:	
Kryssa för lämpligt alternativ	
☐	Jag är döpt i Svenska kyrkan
☐	Jag är inte döpt, men vill bli kontaktad om dop
☐	Jag är döpt i annan kristen kyrka
☐	Jag vill vara medlem i väntan på dop

* = obligatoriskt.

Fyll i och skicka in denna blankett till: Engelbrekts församling, Box Box 26153, 100 41 Stockholm

Gudstjänster

och annat som sker i kyrkan. Gudstjänsten är kyrkans centrum.

I gudstjänsten hämtar vi kraft, där får vi hjälp att växa
som människor och som kristna.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.

Så här ser gudstjänstschema ut vid pressläggning. Än så länge gäller att vi får samlas högst femtio personer. När detta ändras kommer vi att följa det beslutet. Vi ser till att alla kan hålla en god handhygien och om man känner av symptom eller tillhör en riskgrupp bör man hålla sig hemma. Mer aktuella uppgifter kan du hitta på vår hemsida

www.svenskakyrkan.se/engelbrekt, i appen Kyrkguiden eller i vår annons i Östermalm direkt som delas ut gratis till alla hushåll varje lördag.

SÖNDAG 11:00

Söndagar är det oftast gudstjänst klockan 11:00 både i Hjorthagskyrkan och i Engelbrektskyrkan.

ONSDAG 17:30

Onsdagar kl 17:30 är det mässa i Engelbrektskyrkan.

TORSDAGAR 08:30

Torsdagar kl 08:30 är det veckomässa i Engelbrektskyrkan.

BABYGUDSTJÄNSTER

Vissa dagar gör vi gudstjänst på de små barnens villkor.

Alla uppgifter är med reservation för ändringar.

Engelbrektskyrkan

TISDAG 1 SEPTEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik

ONSDAG 2 SEPTEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 3 SEPTEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 4 SEPTEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 6 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa.

Julia Bjerleus, Stefan Therstam, ensemble ur

Engelbrekts Unga Röster.

TISDAG 8 SEPTEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 9 SEPTEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 10 SEPTEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 11 SEPTEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 13 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Lena

Nordlander, Stefan Therstam, ensemble ur

Engelbrekts kammarkör.

TISDAG 15 SEPTEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 16 SEPTEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 17 SEPTEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 18 SEPTEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 20 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Nicklas

Amran Blom, Karin Bäckström.

TISDAG 22 SEPTEMBER

13:30 Babygudstjänst.

ONSDAG 23 SEPTEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 24 SEPTEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 25 SEPTEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

LÖRDAG 26 SEPTEMBER

09:00–11:00 Stilla stunder.

Se sid 35.

SÖNDAG 27 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa.

Annelie Lowén, Stefan Therstam, ensemble ur

Engelbrekts kammarkör.

17:00 Orgelkonsert. Se sid 15.

TISDAG 29 SEPTEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 30 SEPTEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.

TORSDAG 1 OKTOBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 2 OKTOBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 4 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa.

Nicklas Amran Blom, Stefan Therstam, ensemble ur Engelbrekts kammarkör.

ONSDAG 7 OKTOBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 8 OKTOBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 9 OKTOBER

10:00 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 11 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Lena Nordlander, Bengt Eklund.

TISDAG 13 OKTOBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 14 OKTOBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 15 OKTOBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 16 OKTOBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 18 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Nicklas Amran Blom, Annelie Lowén, Stefan Therstam, ensemble ur Engelbrekts Unga Röster.

TISDAG 20 OKTOBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 21 OKTOBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 22 OKTOBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 23 OKTOBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 25 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Bengt Eklund, sångsolist.

TISDAG 27 OKTOBER

13:30 Babygudstjänst.

ONSDAG 28 OKTOBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 29 OKTOBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 30 OKTOBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

LÖRDAG 31 OKTOBER

11:00 Sammanlyst till Hjorthagskyrkan.

SÖNDAG 1 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Annelie Lowén, Nicklas Amran Blom, Stefan Therstam, ensemble ur Engelbrekts kammarkör. Vi firar 50-årsdagen av installationen av Sveriges första kvinnliga kyrkoherde. Gudstjänsten sänds direkt via församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt.

TISDAG 3 NOVEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 4 NOVEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 5 NOVEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 6 NOVEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 8 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Lena Nordlander, Karin Bäckström.
17:00 Våra mest älskade psalmer.
Se sid 18.

TISDAG 10 NOVEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 11 NOVEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 12 NOVEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 13 NOVEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

LÖRDAG 14 NOVEMBER

09:00–11:00 Stilla stunder.
Se sid 35.

SÖNDAG 15 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Nicklas Amran Blom, Stefan Therstam, ensemble ur Engelbrekts kammarkör.
17:00 Orgelkonsert: Credo Symphonicum. Se sid 18.

TISDAG 17 NOVEMBER

13:30–15:00 Öppen Babyrytmik.

ONSDAG 18 NOVEMBER

12:15 Lunchmusik.

17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 19 NOVEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 20 NOVEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.**LÖRDAG 21 NOVEMBER**

15:00 Direktsänd konsert utan publik: Välkommen till världen. Se sid 18.

SÖNDAG 22 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Annelie Lowén, Bengt Eklund, ensemble ur Engelbrekts kammarkör.

TISDAG 24 NOVEMBER

13:30 Babygudstjänst.

ONSDAG 25 NOVEMBER

12:15 Lunchmusik.
17:30 Mässa.

19:00 Medicinsk yoga.

TORSdag 26 NOVEMBER

08:30 Veckomässa.

FREDAG 27 NOVEMBER

10:00–11:30 Öppen Babyrytmik.

SÖNDAG 29 NOVEMBER

11:00 Adventsgudstjänst. Annelie Lowén. Lena Nordlander, Stefan Therstam, Engelbrekts kammarkör. Denna dag brukar det vara inskrivning av konfirmander och julmarknad i Församlingshuset efter

gudstjänsten. Vi vet inte i dagsläget hur vi ska lösa detta. Vi kommer att infomera om det på församlingens hemsida och i tidningen Östermalm Direkt.

ONSDAG 2 DECEMBER

12:15 Lunchmusik.
17:30 Mässa.

TORSdag 3 DECEMBER

08:30 Veckomässa.

Hjorthagskyrkan

ONSDAG 2 SEPTEMBER

17:00 Medicinsk yoga

LÖRDAG 5 SEPTEMBER

15:00 Kulturlördag konsert: Stockholm Serenaders. Se sid 32.

SÖNDAG 6 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Annelie Lowén, Karin Oldgren, ensemble ur Hjorthagens vokalensemble

ONSDAG 9 SEPTEMBER

17:00 Medicinsk yoga

LÖRDAG 12 SEPTEMBER

09:00–11:00 Stilla stunder.

Se sid 35.

15:00 Kulturlördag föredrag: Politik och religion. Se sid 32.

SÖNDAG 13 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Staffan Alveteg, ensemble ur Hjorthagens kammarkör.

ONSDAG 16 SEPTEMBER

17:00 Medicinsk yoga

LÖRDAG 19 SEPTEMBER

15:00 Kulturlördag: Gospelkonsert 2 the Lord. Se sid 32.

SÖNDAG 20 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Julia Bjerleus, Staffan Alveteg, ensemble ur Hjorthagens vokalensemble.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.

TISDAG 22 SEPTEMBER

10:00 Babygudstjänst. Ingen Baybyrytmik i kyrksalen!

ONSDAG 23 SEPTEMBER

17:00 Medicinsk yoga.

LÖRDAG 26 SEPTEMBER

15:00 Kulturlördag föredrag: Barn på internet. Se sid 32.

SÖNDAG 27 SEPTEMBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Staffan Alveteg, Engelbrekts vokalensemble. Eva Wedin, dir.

ONSDAG 30 SEPTEMBER

17:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 1 OKTOBER

19:00 Tala film – Tala liv. Se sid 34.

SÖNDAG 4 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Julia Bjerleus, Karin Bäckström, Hjorthagens och Engelbrekts Barnkör.

ONSDAG 7 OKTOBER

17:00 Medicinsk yoga.

LÖRDAG 10 OKTOBER

09:00–11:00 Stilla stunder. Se sid 35.

15:00 Kulturlördag konsert - Unga musiker. Se sid 32.

SÖNDAG 11 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Staffan Alveteg, ensemble ur Hjorthagens kammarkör.

ONSDAG 14 OKTOBER

17:00 Medicinsk yoga.

LÖRDAG 17 OKTOBER

15:00 Kulturlördag. Se sid 32.

SÖNDAG 18 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Julia Bjerleus, Karin Oldgren, ensemble ur Hjorthagens kammarkör

ONSDAG 21 OKTOBER

17:00 Medicinsk yoga

LÖRDAG 24 OKTOBER

15:00 Kulturlördag föredrag: Lisa Mobrand, fältpräst. Se sid 32.

SÖNDAG 25 OKTOBER

11:00 Söndagsmässa. Lena Nordlander, Staffan Alveteg, ensemble ur Hjorthagens vokalensemble.

ONSDAG 28 OKTOBER

17:00 Medicinsk yoga.

FREDAG 30 OKTOBER

13:00 Babygudstjänst. Ingen Baybyrytmik i kyrksalen!

LÖRDAG 31 OKTOBER

11:00 Mässa på alla helgons dag. Julia Bjerleus, Karin Oldgren, ensemble ur Hjorthagens kammarkör.
15:00 Kulturlördag Konsert: Karin Blom, sopran. Bön och ljuständning. Julia Bjerleus, präst. Fri entré. Se sid 32.

SÖNDAG 1 NOVEMBER

11:00 Sammanlyst till Engelbrektskyrkan alternativt direktsändning.

ONSDAG 4 NOVEMBER

17:00 Medicinsk yoga.

TORSDAG 5 NOVEMBER

19:00 Tala film - Tala liv. Se sid 35

LÖRDAG 7 NOVEMBER

09:00–11:00 Stilla stunder. Se sid 35.

15:00 Kulturlördag. Se sid 32.

SÖNDAG 8 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Staffan Alveteg, ensemble ur Hjorthagens kammarkör.

ONSDAG 11 NOVEMBER

17:00 Medicinsk yoga.

LÖRDAG 14 NOVEMBER

15:00 Kulturlördag konsert: Karl-Oskar och Kristina. Se sid 32.

SÖNDAG 15 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Julia Bjerleus, ensemble ur Hjorthagens kammarkör

ONSDAG 18 NOVEMBER

17:00 Medicinsk yoga

LÖRDAG 21 NOVEMBER

15:00 Kulturlördag föredrag. Se sid 32.

SÖNDAG 22 NOVEMBER

11:00 Söndagsmässa. Ulf Winddotter, Staffan Alveteg, Engelbrekts vokalensemble, Eva Wedin, dir.

TISDAG 24 NOVEMBER

10:00 Babygudstjänst. Ingen Baybyrytmik i kyrksalen!

ONSDAG 25 NOVEMBER

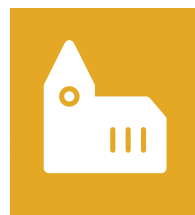
17:00 Medicinsk yoga.

LÖRDAG 28 NOVEMBER

Kulturlördag. Se sid 32.

SÖNDAG 29 NOVEMBER

11:00 Adventsmässa. Julia Bjerleus, Staffan Alveteg, Karin Oldgren. Hjorthagens kammarkör.

KYRKAPPEN GER KOLL

Ladda ner kyrkappen! Där kan du se aktuell information om vad som händer i kyrkor nära dig.

Vårt uppdrag som kristna

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kristna kyrkan.
Vi har ett uppdrag från Gud att finnas med och arbeta för
ett värdigt liv och en bättre värld för alla.

Som kristna och som kyrka har vi som uppgift att hjälpa Gud, att vara Guds redskap. Därför arbetar Svenska kyrkan för att förhindra att människor blir kränkta och för att stödja människor som ändå blivit kränkta på olika sätt.

Oändligt älskad av Gud

Som kristna tror vi att Gud finns i varje människa. Därför ser vi varje människa som helig och oändligt älskad av Gud. Varje människa har ett värde som inte kan vägas eller mätas i pengar. Varje människa har rätt till ett liv i värdighet. Vi tror att när en människa kränks eller förminskas då kränks Gud.

Den som kränker, kränker Gud

Det är alltså inte bara den utsatta människan utan också Gud själv som blir kränkt när ett barn eller en vuxen mobbas, när människor utsätts för rasism, intolerans, diskriminering eller våld och orättvisor på andra sätt.

Vi tror att Jesus, Guds son, tar ställning för människor som är nedtystade eller lever i utsatta situationer. Jesus bryr sig om hela människan, kroppen, livet, tankarna och det vi kallar själen. Jesus värnar särskilt om barnen som har en särskild plats i kristen tro.

Alla är Rättighetsbärare

Svenska kyrkan ställer sig bakom varje människas grundläggande rättigheter så som de uttrycks i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Vi försvarar varje människas egen förmåga, ansvar och rätt att bestämma över sitt eget liv.

Människor har rätt till ett värdigt liv. Vårt motiv till att dela med oss ska framför allt inte handla om att vi är snälla eller givmilda — även om det är underbart med snälla och givmilda människor — utan för att det är rätt att vi människor delar med varandra. För att alla människor är Rättighetsbärare.

Gud ger oss framtidshopp

Vi är övertygade om att våra ansträngningar gör skillnad och att den världsvida kyrkan är en hoppets gemenskap och att världen har en framtid.

Att tro på Gud är att röra sig från missmod till livsmod. Centrum i kristen tro är Jesus död och hans uppståndelse på påskdagens morgon. Det ger oss ett trotsigt hopp om liv — det är aldrig för sent!

Guds oändliga förlåtelse och kärlek är vår drivkraft och ger oss framtidshopp även i det svåra.

Läs mer på www.svenskakyrkan.se/act

መጽሐፍ
ቅዱስ

Teologi som främjar jämställdhet

Ojämslälldheten är en av de största utmaningarna världen står inför. Här skriver Emilie Weiderud från Act Svenska kyrkan, om hur man arbetar i bland annat Etiopien.

Jag och min kollega sitter på Ethiopian Graduate School of Theology i Addis Abeba och pratar med fyra unga kvinnliga studenter om deras examensarbete. Vi diskuterar deras ämnesval; allt från familjeplanering och abort till traditionella, könsstereotypa ordspråk.

En av studenterna berättar att hon ska skriva sin uppsats om patriarkala strukturer och beslutsfattande inom familjen. Snabbt kommer vi in på större diskussioner om jämställdhet, föreställningar och förväntningar i samhället i Etiopien och om deras planer och önskningar inför framtiden efter de är klara med studierna. De känner både lust och oro inför den, precis som vilka nyexaminerade studenter var som helst i världen.

Vill bidra till mitt land

Etiopien är på många sätt ett konservativt land för flickor och kvinnor men de ser optimistiskt på sina möjligheter och en av dem summerar kort och gott att hon med sin utbildning i ryggen "vill bidra till mitt land, min kyrka".

Studenter vid det teologiska universitetet i Addis Abeba i Etiopien diskuterar familjeplanering, abort och andra ämnen som det inte talas öppet om i samhället i övrigt.

Studenterna är en del av Svenska kyrkans arbete inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) som en del av ett nätverk "Network on Gender, Religion and SRHR". Ett nätverk som innefattar aktörer i fyra olika länder; Swaziland, Sydafrika, Etiopien och Tanzania och är ett samarbete mellan akademien och praktiska hälsoprojekt, så som mentormammaprojekten. Inom nätverket sker också utbildning för kyrkoledare och samfund med syfte att stärka personer som är aktiva i kyrkorna att inom sina församlingar verka för förändring när det gäller SRHR och jämställdhet.

Vid de teologiska institutionerna i nätverket erbjuds masterprogram inom genus, hälsa och teologi. Studenterna vid masterprogrammet bedriver ofta fältstudier på organisationer eller i kyrkor kring frågor som rör jämställdhet och sexuella, reproduktiv hälsa och rättigheter. Studenterna skriver om spännande och progressiva ämnen och visar på att akademien ofta är, och bör vara, ett utrymme som är fritt.

Aktivt arbete

Om man befinner sig i en annars konservativ kontext så kan det akademiska rummet vara tryggare och öppnare för att diskutera och utforska frågor som annars trycks undan i samhället. Många av masterstudenterna som deltagit i programmet de

senaste åren i de olika länderna arbetar nu aktivt i sin lokala kyrka med till exempel utbildning, eller har fått anställning i civila samhället där de arbetar vidare med hälsa och jämställdhet medan några forskar vidare.

Teologi kan verka för jämställdhet men det kan också utmana och förändra. Det är viktigt att arbeta inom och med kyrkor för jämställdhet, för att kyrkor ofta har makt och stort inflytande. Då är det också viktigt att skapa utrymmen för att andra religiösa

tolkningar ska få synliggöras än de som bekräftar traditionella och ofta rent skadliga föreställningar och normer kring kön, sexualitet och genus.

Svenska kyrkans arbete internationellt handlar om att synliggöra, stötta och samverka med aktörer som verkar för precis detta och för att bland annat dessa unga kvinnor ska kunna påverka för jämställdhet i sina relationer, familjer, kyrkor och i samhället i stort.

Emilie Weiderud, policyrådgivare SRHR

Lika rättigheter = Minskad fattigdom

Act Svenska kyrkan arbetar för jämställdhet och mot diskriminering, våld och förtryck av kvinnor och flickor. Act Svenska kyrkan tar tydligt ställning mot orättvisor på grund av kön, sexuell läggning eller könsidentitet och utmanar teologi som motverkar genusrättvisa och jämställdhet.

JÄMSTÄLLDA SAMHÄLLEN LEDER TILL HÅLLBAR UTVECKLING

Vi vet att fattigdom, hunger och krig minskar påtagligt om kvinnor och män har samma rättigheter och möjlighet att forma samhället och sina liv. Jämställdhet gynnar också ekonomisk utveckling, högre utbildningsnivå och hälsa. Därför kämpar Act Svenska för jämställda samhällen och mot förtryck och orättvisor som drabbar särskilt kvinnor och flickor. Genom att stärka människors egen makt går det att driva förändring mot orättvisa strukturer och på sikt stärka hela samhällen.

DISKRIMINERAS PÅ GRUND AV SITT KÖN

Många kvinnor och flickor världen över utsätts för våld och diskriminering och deras livsutrymme begränsas inom samtliga områden i samhället. Kvinnors och flickors rätt till sina liv och sina kroppar borde inte vara kontroversiellt, men är det på många håll i världen. Sexuellt våld, tvångsgifte och könsstympning är bara några exempel på vad många flickor och kvinnor tvingas utstå på grund av sitt kön.

DISKUSSIONER OM MANSROLLEN

Arbetet för jämställdhet omfattar män, kvinnor, pojkar och flickor och är inte en kvinnofråga. I vårt arbete fokuserar vi även på pojkar och män för att uppnå jämställdhet och genusrättvisa. De är en del av problemet och kan därför vara en del av lösningen.

**SWISHA GÄRNA DIN GÅVA TILL:
900 12 23 ACT SVENSKA KYRKAN**

Mötesplatser

Mycket att göra och många olika typer av verksamhet.

Välkommen till Engelbrekts församling. Vi följer förstas Regeringens förbud om antal deltagare vid offentliga sammankomster och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Om du upplever symptom eller är i riskgrupp ber vi dig att stanna hemma.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.**KULTURLÖRDAG I HJORTHAGEN**

Välkomna till en mångfald av kulturprogram under hösten, alltid samma tid och samma plats: Hjorthagskyrkan kl 15:00 på lördagar.

Bland höstens kulturlördagar finns bara ett fåtal konserter. Församlingens körer kommer att börja sina repetitioner så snart vi hittar säkra sätt att genomföra dem. Så snart vi vet vilken repertoar som kan genomföras publicerar vi information om konserter på vår hemsida och i tidningsannonser.

LÖRDAG 5 SEPTEMBER

Konsert med Stockholm Serenaders, bandet som tar oss med bland nya och gamla Evergreens i deras egna arrangemang, med smak av både Memphis och Havanna. Det är dessa distingerade herrar som med "fullt ös" inleder höstens kulturlördagar i Hjorthagskyrkan. Fri entré.

LÖRDAG 12 SEPTEMBER

Föredrag: Två ledarskribenter pratar politik och religion. Samtal mellan Mats Svegfors, tidigare politisk redaktör på Svenska Dagbladet, och Matilda Molander, politisk redaktör på Västmanlands Läns Tidning. Två smålänningar, två generationer, två tidsepoker. Samtalsledare: Ulf Winddotter. Fri entré.

LÖRDAG 19 SEPTEMBER

Konsert med en ensemble ur Gospelkören 2 The Lord. Kören har sin hemmaplan i S:t Tomas

kyrka, Vällingby. Körledare: Jenny Reinhold. Fri entré.

LÖRDAG 26 SEPTEMBER

Föredrag: Barn på internet. Varför är barn utsatta på internet och vad kan jag göra för att förhindra det? Föredrag med Björn Sellström, poliskommissarie som arbetar med internetrelaterade sexualbrott mot barn. Vi lever i en tid av näthat, näthot, alternativa sanningar, sexuella övergrepp och andra risker i en virtuell värld som vi ofta väljer att separera från den riktiga och som vi kallar internet. Därför behöver vi prata om hur vi ska kunna vara på internet utan att falla offer för de onda krafter som faktiskt finns där. Fri entré.

LÖRDAG 3 OKTOBER

Programmet ej bestämt vid pressläggning.

LÖRDAG 10 OKTOBER

Konsert: Unga musiker. Klarinettister från Musikskolan Lilla Akademien. De utbildar barn och ungdomar från förskoleklass till pre college. Elevernas lärare är Elin Willert. Piano: Staffan Alveteg. Fri entré

LÖRDAG 17 OKTOBER

Programmet ej bestämt vid pressläggning.

LÖRDAG 24 OKTOBER

Föredrag: Att vara herde för soldater – fältpräst på FN-tjänst i Mali. Lisa Mobrand, präst i Svenska kyrkan och militärpastor i Försvarsmakten, har varit på Livgardet i 11 år.

LÖRDAG 31 OKTOBER

Musik till minne. Karin Blom, sopran. Bön och ljusständning. Julia Bjerleus, präst. Fri entré.

LÖRDAG 7 NOVEMBER

Programmet ej bestämt vid pressläggning.

LÖRDAG 14 NOVEMBER

Konsert: Karl-Oskar & Kristina – en musikalisk resa. Bygger på Vilhelm Mobergs utvandrarepos med musik från en av Sveriges mest framgångsrika musikalerna. Tina och Bo Frid har valt ut sånger ur musikalen och varvar dessa med att berätta om Kristina, Karl-Oskar och de andra. Programmet utspelas i tidstypiska kläder och naturligtvis är amerikakofferten med. Pianisten Curt Lindholm ackompanjerar. Fri entré.

LÖRDAG 21 NOVEMBER

Föredrag. Mattias Lundberg, igenkänd bl a från "Fråga musikprofessorn i P2", är professor i Musikvetenskap vid Uppsala universitet. Fri entré.

LÖRDAG 28 NOVEMBER

Programmet ej bestämt vid pressläggning.

Kulturlördagarna fortsätter terminen ut. programmet kommer att publiceras i nästa församlingstidning som kommer ut i slutet av november.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.**ÖPPEN
BABYRYTMIK**

Babyrytmik är för barn i åldrarna 0–5 år tillsammans med vuxen. Babyrytmiken är ett sätt att ge barnen tillgång till musikens språk och att uppleva sig själva och omvärlden på nya sätt. Det är en öppen grupp och det är fritt att komma så ofta man vill. Ingen anmälan behövs. Vi inleder träffarna med en rytmikstund och sedan finns det möjlighet till att fika, leka och prata. En gång i månaden är det Babygudstjänst och då är det inte vanlig babyrytmik. Terminsstart tisdag 1 september. Kontakt och ledare: Tonja Orheden, musikpedagog.

TISDAGAR

10:00–11:30 i Hjorthagens församlingshus, Dianavägen 10.
13:30–15:00 i Engelbrektskyrkan, Östermalmsgatan 20.

FREDAGAR

10:00–11:30 i Engelbrektskyrkan, Östermalmsgatan 20.
13:30–15:00 i Hjorthagens församlingshus, Dianavägen 10.

BABYGUDSTJÄNSTER

Engelbrektskyrkan:
22 september kl 13:30, 27 oktober kl 13:30, 24 november kl 13:30.
Hjorthagskyrkan: 22 september kl 10:00, 30 oktober kl 13:30, 24 november kl 10:00.

SKAPARGRUPP

Välkommen att skapa! Våga prova form och färg. Här behövs inga förkunskaper och inget krav på att göra något vackert. Försök att vara som ett barn som bara är nyfiken och känner en glädje i att gå loss i stundens ingivelse.

Vi som håller ihop det rent praktiskt är några som har deltagit i en bildterapi grupp i Engelbrekts församling. Nu vill vi som volontärer ge er möjlighet att också få prova på skapandets möjligheter. Gruppen träffas på Café DC, Östermalmsgatan 20 B kl 12:30–16:00 tisdagar i udda veckor med start 8 september. Ingen anmälan och ingen avgift. Kontakt: Cecilia Matton, tel 08–406 98 33.

CAFÉ DC

Vi fortsätter att fika ute så länge vädret tillåter. Öppet kl 10:00–12:00 helgfri måndag till torsdag på Östermalmsgatan 20 B. Vi hoppas kunna vara inne och fortsätta i höst. Se annonsering i Östermalm direkt och på vår hemsida.

TISDAGSTRÄFFEN

Vi träffas tisdagar i Hjorthagskyrkan för samtal och livsfrågor, kl 13:00–14:30. Gratis kaffe eller te med kakor. Start tisdag 1 september. Kontakt: Julia Bjerleus.

LUNCHMUSIK

Ta möjligheten att varva ner en stund till vacker musik mitt på dagen i en av Stockholms vackraste jugendkyrkor. Efter lunchmusiken serveras det soppa i kyrkosalen för 40 kr. Onsdagar kl 12:15 i Engelbrektskyrkan. Startar onsdag 2 september. Fri entré.

ONSDAGSTRÄFFEN

Kl 12:30, efter lunchmusiken, serveras hemlagad soppa med smörgås, kaffe/te och kaka i Engelbrekts kyrkosal, 40 kr. Vårterminen börjar onsdag 2 september. Kontakt: Nicklas Amran Blom.

MEDICINSK YOGA

Medicinsk yoga är en lugn och djupverkande yogaform där andningen är central. Medicinsk yoga är mjuka kroppsövningar, effektiva andningsövningar, koncentrationsteknik och avslappning. Övningarna görs på stol eller matta. Yogapassen är utformade så att alla ska kunna utöva dem. Övningarna leds av Anna-Karin Wiknertz, IMY Mediyoga-instruktör. Ingen avgift, ingen anmälan. Tag gärna med egen matta.

**ONSDAGAR 2 SEPTEMBER –
25 NOVEMBER**

Hjorthagskyrkan 17:00–18:00.
Engelbrektskyrkan 19:00–20:00.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.**BOKCIRKEL**

En bok: En upplevelse, ny kunskap, en stunds flykt, en stunds gemenskap... och kanske så mycket mer. Grupperna är fulltecknade men det går att stå på kö. Ingen kostnad. Ledare: Ingela Irlöv Edfast. Kontakt och anmälan: Cecilia Matton, tel 08-406 98 33.

LIVET I ENGELBREKT

Kursen med Johan Haage om livet i vår församling genom tiderna fortsätter. Höstens teman blir Skolor och Gamla butiker i Engelbrekt. De olika avsnitten är i princip fristående. Dag och tid är inte bestämt vid pressläggning för denna tidning. Lokal är Engelbrekts församlingshus, Östermalmsgatan 20B. Läs mer om kursen på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt. Avgift: 500 kr inkl kaffe/te och bröd. Upplysningar och anmälan: johan.haage@gmail.com eller 070-247 53 68.

SKRIVARKURS

Fokus på den här kursen kommer vara det skönlitterära skrivandet. Gruppen är fullsatt men det går att ställa sig i kö. Frågor och anmälan: Amanda Mattsson. amanda.mattsson@svenskakyrkan.se

UNGDOMSKVÄLL!

Onsdag udda veckor är det ungdomskväll med och för ungdomar. Vi träffas i ungdomskolen på Östermalmsgatan 20A med start 9 september.

PROGRAM

16.30 Varma mackor och te, Drop-In.

17.30 Mässa i Engelbrektskyrkan.

18.00 Ledarutbildning del 1 /

Fördjupad Ledarutbildning del 2

20.00 Eng-Häng med te och hembakat.

21.00 Hej då!

LEDARUTBILDNING

pågår ett år och erbjuds för den som är konfirmerad.

Utbildningen ger en examen som ungdomsledare och du får diplom och kursintyg.

Efter genomgången ledarutbildning kan du söka olika ledaruppdrag i församlingen. Till exempel att vara ungdomsledare i vår konfirmandgrupp.

MÄSSA

En enkel gudstjänst med nattvard som vi hjälps åt att göra.

ENG-HÄNG

Eng-häng är en öppen gemenskap, där vi ses och umgås. Allra mest myser vi, dricker te och sitter i våra röda soffor. Ibland hittar vi kanske på något som att se på film.

Kontakt: Lena Nordlander, 070-382 43 42 eller Julia Bjerleus, 073-060 62 09.

TALA FILM - TALA LIV

Vi ser en film och avslutar kvällen med ett kort samtal efter filmen.

Vi bjuder på snacks. Första torsdagen i månaden i Hjorthagskyrkan kl 19:00–21:30. Fri entré. Kontakt: Ulf Winddotter eller Julia Bjerleus.

1 OKTOBER

American History X (USA).

Filmen ställer viktiga frågor om vad som formar en människa och hennes åsikter.

5 NOVEMBER

Pelle Erövraren (Sverige). Pelle lär sig av sina erfarenheter och lämnar till slut gården för att erövra världen.

3 DECEMBER

Kapernaum (Libanon). Om en pojke som stämmer sina föräldrar för att ha blivit född.

SAMTAL MED AFTERNOON TEA

Välkommen till en öppen samtalsgrupp med Afternoon tea! För dig som är ledig mitt på dagen och vill samtala om olika ämnen. Gruppen träffas på Café DC, Östermalmsgatan 20 B, kl 14:00–15:30 varannan torsdag med start 10 september. Kontakt och ledare: Carolina Magnusson.

OBS! Max 50 personer får delta vid varje samling.

STILLA STUNDER

Börja helgen i stillhet med musik, meditation, massage och tystnad. Lördagar kl 09:00–11:00. Ingen anmälan, ingen avgift. Frukost till självkostnadspris. Kontakt: Caroline Hoffmann och Carolina Magnusson.

ENGELBREKTSKYRKAN

Lördag 26 september och 14 november.

HJORTHAGSKYRKAN

Lördag 12 september, 10 oktober och 7 november.

VOLONTÄR

Känner du att du har mer att ge? Bli volontär i Engelbrekts församling. Vi letar efter engagerade personer som kan tänka sig att leda grupper eller hjälpa till med olika sysslor på frivillig basis. Anmäl ditt intresse till Caroline Hoffmann så kan vi boka ett möte och prata mer om vad du kan hjälpa till med och hur mycket tid du kan tänka dig att arbeta med detta.

Kontakt: Caroline Hoffmann, 08-406 98 32.

KÖRSÅNG

Vid denna tidnings pressläggning väntar vi fortfarande på Folkhälsomyndighetens rekommendationer om hur körer kan arrangera sina repetitioner på ett säkert sätt. Mer information kommer på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt.

VUXENKONFA

VILL DU BLI KONFIRMAND – NU NÄR DU ÄR VUXEN?

En vuxenkonfirmandgrupp kommer att samlas under hösten med början onsdagen den 16 september. Varannan onsdag, jämna veckor, träffas vi gruppen i Engelbrektskyrkan efter onsdagsmässan som börjar 17.30. Samlingen avslutas 19.30. Vi kommer att använda en del litteratur och sedan i samtalets form fördjupa oss i den kristna tron. För den som önskar kan samlingarna leda till konfirmation och dop för den som inte är döpt. Gruppen leds av prästen Ulf Winddotter, som gärna vill ha kontakt med dig som vill vara med som vuxenkonfirmand. Kontakt: Ulf Winddotter, tel 08-406 98 39, ulf.winddotter@svenskakyrkan.se

PILGRIMS-VANDRING

LÖRDAG 5 SEPTEMBER

ROSLAGSLEDEN

Vi vandrar den första etappen på Roslagsleden, från Danderyd till Täby kyrkby. Samling Danderyds sjukhus kl 09.30. Vi tar buss till Rinkebyskogen där leden börjar. Vi bjuds på lunchmacka utmed vägen men medtag eget vatten och SL-kort. Hemfärd från Täby kyrkby vid 16-tiden. Anmälan senast 2/9 till gunnar.stalklint@svenskakyrkan.se och uppge ev allergener.

LÖRDAG 12 SEPTEMBER

S:T BOTVIDSLEDEN

Börja gärna med Stilla stunder i Engelbrektskyrkan. Vi vandrar S:t Bodvidsleden, 8 km. Vi samlas utanför spärarna på Hallunda T-banestation kl 12.15 och vandrar via Botkyrka kyrka till Salems kyrka där vi får en guidning. Vi bjuds på lunchmacka på vägen men ta med eget vatten och SL-kort. Hemfärd vid 16.30-tiden. Anmälan senast 9/9 till gunnar.stalklint@svenskakyrkan.se och uppge ev allergener.

LÖRDAG 19 SEPTEMBER

INGEGERDSLEDEN

Vi vandrar på Ingegerdsleden. Samling på Odenplan kl 09.00. Vi tar oss till Sigtuna via Steninge slott, där vi bjuds på lunch, vandrar vidare till Rosersberg (ca 15 km). Medtag eget vatten och SL-kort. Hemfärd vid 16-tiden. Anmälan senast 16/9 till gunnar.stalklint@svenskakyrkan.se och uppge ev allergener.

SY- OCH STICKCAFÉ

Välkommen du som vill hjälpa till att planera och sy, sticka eller pyssla till församlingens försäljningar. Våra träffar under hösten 2020 blir något begränsade. Vi ses en måndag i månaden på Östermalmsgatan 20 b kl 13.00–15.00 med start 28 september.

BÖR MAN VÄRDE- FULL MILJÖ			SKRIN	AKKA	DE ÄR SVÄR- FÖRKLA- RIGA		LÄR MAN KUNNA I SUMP		FÖRR DÄR KYRKAN LIGGER
							TILLÄGG		
STUDE- RADE M I		SVÄR TID HARGI- TARRIST				JAKT- OMRÅDE			
HÅR PÅ FÄR								GRISAR ISTIA	
				GLIDIT NER	KALEVA		ÄGER RUM		
HAR TEXT I BAKRUTA						PANNDL			
FINNS I M:S NAMN SEDAN 2015								BÅG- SKYTT	
M:S PARADIS I DALARNA	EN VAR FÖR- SKRÄCK- LIG					MITT- PUNKT			
					MATAT SLOTT VID MÅ- LAREN		CELLIST		
GT- FIGUR GÖREL- DARE PÅ							KAN BETT KLÅDA		
							BRUKAR EXEGET		
				VIKT		KUDDE AV- FALLS- PLATS			
TRÄNAS PÅ		HÅR FANNS VALLINS BOK- HANDEL MED VIOL				GRUND- ÄMNE		YTMÅTT	HUVUD- BÄRARE INT
		FIKTIV STAD MED LAG		STORA HOS STOR- BONDE					TÅR PÅ KASSA
						NÅGOT ATT RETA SIG PÅ		TILL- HÖRDE M TIDIGT	
HUVUD- STAD HJÄRN- KOLL								KÖPS PÅ ROT	
				GRUND- ADE M 1950 PÅ SPARRE- HOLMS SLOTT	KAN BINDOR VARA KISEL				
	PIRA- TENS ALTER EGO			:					
					VANLIGT				

TÄVLA OM KONCERTBILJETTER

Vi lottar ut fem vinnare bland de rätt ifyllda korsorden som vi har fått in **senast 19 oktober**. Vinsten är två biljetter till valfri konsert som Engelbrekts församling arrangerar. Vinnarna meddelas per post.

Skicka din lösning till: Engelbrekts församling, Box 26 153, 100 41 Stockholm eller lämna in på församlingsexpeditionen.

SJU HADE M	↙	PALIND- ROM- ADVERB	STRAT- FORD- FLOD	↘	SLÄPPER OGÄRNA TAGET	↙	ARTRIK MILJÖ	DRAR FISKAR	↘	PIANO- ERROLL				HÖRS PÅ LÖT			
							ORRE	LASS- HOT		KLACK- PLATS				GER UPP- LYSNING			
				HAR FÖR AVSIKT													
		OÖNSKAD MADAM								GICK MED VÄRDIG- HET		PONERA					
		POP- MISS				ORT OCH SKRIFT						VÄSTRA ÄR VÄS- TERÄS		TOG SOM FINT		FRÅGAR NYFIKEN	2020
						FATTAR FÅ			→								
		FRUKTBART OMRÅDE I NORRA EGYPTEN	VRÅLAR SOM AKELA		BRUKAR MAN LUCIA		KAN MAN LUFTEN	GAMLE SVART- EN	SKÅR NER I NATU- REN		KNAPPÅ		LÄR MAN SERVE- RA	↳			
																GICK SOM EN ÄLG	
TEKNIK		HAR FÖR- MÅGAN		FLÄKT I VAPEN		KOM TILL- BAKA BÄRN- STEN						SKJORT- TYG					
				SÄLLAN PÅ NY- BROVIKEN NUMERA	→			SOLDAT- ÄMNE		LED- ELÄNDE		↘	DON FÖR TORS- DAGS- RÄTT		↘	PRO- NOMEN	
BUSKE	↳		TRIVS VÄXT- ÄTARE PÅ							GÖR SNÖ I FÅK	↳		LAPP I LÅDA				

Korsordskonstruktör: Jerry Waldemarsson

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Bär mig som ett sigill
vid ditt hjärta.
Höga visan 8:6

Foto: Markus Winkler

Dop, vigsel, begravning

Kyrkan vill finnas vid din sida när du går genom livet.
Det kan vara storslagna tillfällen eller enklare möten. Vi
tror att Gud finns med och vill välsigna dig och de dina.
Välkommen till kyrkan i alla skeden i livet.

DOP

Att bli döpt händer bara en gång i livet. De flesta som döps blir döpta som små barn, då är det särskilt tydligt att dopet ges som en gåva. Genom dopet tas den som döps upp i den kristna kyrkans gemenskap och samtidigt i den församling i Svenska kyrkan där man bor. Det är också fullt möjligt att bli döpt i någon annan församling än där man själv bor. Dopet är alltid kostnadsfritt.

Den som döps får inte sitt namn i dopet, namnet får man av sina föräldrar. Däremot ställs frågan om vilka namn dopkandidaten har fått. Dopet är alltså verkligen personligt. Gud ser och känner just den personen som tar emot dopets gåva. I Kyrkan döper vi för att uppfylla det som Jesus har uppmanat oss till. Genom

Gud ser och känner just den personen som tar emot dopets gåva.

dopet bekräftas att den som döps hör samman med Jesus själv i Gudsgemenskapen. Bland Bibelns berättelser finns flera bilder av vad dopet är. Alla visar på att man blir en stor och viktig del i den kristna gemenskap som inte begränsas av tid och geografi. Andra bilder i Bibeln lyfter fram dopet som en protest mot det onda. Vattnet tvättar rent och dopets rena, vita dräkt sätts på. I dopet ställs alltså den som döps på Guds och det godas sida mot allt djävulskap. Dopet är evigt och ett tecken på Guds omsorg.

Möjliga doptider finns på församlingens hemsida: www.svenskakyrkan.se/engelbrekt.

VIGSEL

Att ingå äktenskap i Sverige kan göras antingen borgerligt eller genom ett trossamfund. Båda sätten är lika bra och regleras i svensk lag. De par som väljer borgerlig vigsel kan sedan ha en välsignelseakt i kyrkan. Vigseln, eller välsignelseakten, i Svenska kyrkan har två sidor. Den ena

Livet är skört och tvåsamheten ömtålig.

sidan är att paret låter sin kärlek bli offentlig. Vigseln flyttar alltså den privata relationen ut i det offentliga ljuset. Därför behöver minst två personer till närvara vid vigseln för att den skall vara giltig enligt lag. Den andra sidan handlar om att livet är skört och tvåsamheten ömtålig. Det krävs mycket av paret för att äktenskapet ska ha chansen att hålla "i nöd och lust". Att ge löften om ömsesidig kärlek och trohet i en livslång relation, är inte enkelt och kan inte göras lättvindigt. I vigselgudstjänsten är därför Guds omsorg den allra viktigaste ingrediensen. I Svenska kyrkan är äktenskapet mer än ett samlevnadskontrakt. Genom att ta emot Guds välsignelse över äktenskapet stärks de vigda inför den fortsatta livsresan tillsammans. En vigsel eller välsignelseakt är kostnadsfri om minst en i paret tillhör Svenska kyrkan. Paret har möjlighet att vigas i sin hemförsamling eller i någon annan församling. Möjliga vigseltider finns på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt.

BEGRAVNING

En person som har tillhört Svenska kyrkan vid tiden för sin död, har möjlighet att ges en kyrklig begravning utan kostnad. Begravningsgudstjänsten är tänkt som en hjälp till de efterlevande. Man samlas för att minnas den avlidnas liv, så att sorg och saknad ges utrymme, men även glädje och tacksamhet över vad den personen fått betyda. Begravningen blir ett avslut. Man överlämnar den avlidna i Guds omsorg och prästen lyser frid över den döda och hennes eller hans grav. Det är kyrkans tro att Gud, som gett oss det jordiska livet, också vill ta emot oss i den eviga världen, där ingen död och ingen plåga längre ska finnas. Jesus själv har öppnat porten till det liv som aldrig dör. I samband med begravningsgudstjänsten är det vanligt att vänner och anhöriga samlas till en stunds gemenskap över en bit mat eller fika till exempel i församlingens serveringslokaler. Möjliga begravningstider finns på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt. Begravningsgudstjänst kan även ordnas på någon av begravningsplatserna. Kontakta i första hand en begravningsbyrå för vidare information.

BOKNING

Vår bokning hjälper gärna till att svara på frågor om tider och annat. Öppet helgfri mån, tis ons och fre kl 09:00–12:00 samt tor kl 13:00–14:30 på tel 08-406 98 30. Du kan också maila till engelbrekt.bokning@svenskakyrkan.se

Haages
höma

Dikt eller sanning?

Engelbrektsbon Alma Söderhjelm (1870-1949) var född i Viborg i Finland. Hon var historiker och blev bl a Finlands första kvinnliga professor i historia.

Efter att växelvis ha bott i Finland och Stockholm blev hennes sista bostad en liten lägenhet i Engelbrektsgatan 6B. En besökare sade att den var så full med böcker att varje ny bok hotade att spränga hela lägenheten.

Alma Söderhjelm var en av de första som berättade historia på ett mer lättillgängligt sätt. Hon var mycket uppskattad både som lärare och författare men kritiserades för att vara slarvig med detaljer. Kanske låg det något i detta. Först skrev hon som hon trodde eller tyckte det skulle vara. Sedan rättade hon, lade till och drog ifrån, och allt kom väl inte med.

Men kanske hade hon bara hittat på historien ...

Den lärda och originella Alma Söderhjelm gjorde ett starkt intryck på alla hon mötte. Helst umgicks hon i konstnärliga och litterära kretsar och älskade att bli omnämnd i kändisreportage. Hon klädde sig ofta okonventionellt och händerna var fulla av brokiga ringar. Hon älskade att chockera, var slagfärdig, skämtade och överdrev.

Hennes bror Werner var Finlands ambassadör i Stockholm, men bröt med sin syster,

då hon gav ut nyckelromanen *Kärlekens väninna*.

När dåvarande kronprinsparet Gustav Adolf och Louise en gång besökte Åbo Akademi, gick kronprinsen runt och hälsade. Då han kom till professor Söderhjelm frågade han om hon inte var syster till Finlands ambassadör? "Jovisst", svarade Alma, "och Ers Kunglig Höghet är, såvitt jag erinrar mig, bror till Prins Wilhelm?" Men kanske hade hon bara hittat på historien.

Alma Söderhjelm stödde Finlands sak med stora personliga uppoffringar under de båda världskrigen. Som en vithårig norna satt hon på 1940-talet i lägenheten på Engelbrektsgatan och stickade strumpor för finska soldater i fält.

Efter en stroke vårdades hon den sista tiden på Saltsjöbadens sjukhus, där hon skämtade om att hon fått slagsida och svärmade för överläkaren.

Ingen vet nog vad som var dikt eller sanning i hennes märkliga liv. "Den bästa tillgången i livet är att inte förfäras" skrev Alma Söderhjelm själv som slutord sin minnesbok *Min värld*.

Läs mer om Alma Söderhjelm i Marja Engmans bok *Det främmande ögat*.

Text: Johan Haage

Foto: Jan de Meyere ca 1927

Engelbrekts församling sträcker sig från Stureplan i söder och ända upp till Ålkistan i norr. Västra gränsen utgörs av Birger Jarlsgatan och Brunnsviken. Församlingens östra gräns ligger i Värtaviken. Norra Djurgården utgör ett stort grönområde i mitten. Både Stockholms universitet, Frescati och Kungliga Tekniska högskolan ligger i församlingen.

Våra kyrkor

En kyrka är inte bara ett hus. Många som kommer in vittnar om en särskild känsla eller stämning som finns i rummet. Engelbrektskyrkan och Hjorthagskyrkan är öppna för besök. Välkommen in och känn efter själv!

Foto: Marcs foto

ENGELBREKTS-KYRKAN

Invigningsår: 1914

Arkitekt: Lars Israel Wahlman

Engelbrektskyrkan vill vara ung och stark, skriver arkitekten Lars Israel Wahlman i en bok från 1925.

Kyrkan med församlingshus och terrasser på berget runt om är ett sorts totalkonstverk där alla detaljer är ritade av arkitekten. Wahlman kallade kyrkan ”En ros på en stängel” när han lämnade in ritningarna till arkitekttävlingen. Den tanken går att känna igen i valvbågarnas form som härmar rosbuskens växtsätt. Namnet påminner också om jugendstilens tanke om att hämta formspråk och material från naturen.

De åtta huvudpelarna som håller uppe de väldiga takvalven har fått inskriptioner från Saligprisningarna ur Bergspredikan i Bibeln. Jesus

lyfter fram de ödmjuka, de barmhärtiga och de som håller fred. Guds rike tillhör alla mitt i fattigdom, sorg, svält och törst. Arkitekt Wahlman kallar det för kyrkans grundsymbolik.

Valvet är med sina dryga trettio meters höjd högst i Skandinavien. Det väldiga stenaltaret har en sockel av huggen granit. På altaret finns sju runda silverskoldar föreställande himmelens skyar. På kyrkans södra sida finns ett baptisterium, ett dopkapell, vars väggar är smyckade av Olle Hjortzberg. Den stora orgelläktaren är utbyggd i två omgångar för att rymma körer och musiker. Grönlundsorgeln omfattar 86 stämmor med 6 212 pipor.

Engelbrektskyrkan rymmer cirka 900 personer. För mindre gudstjänster använder man gärna det lilla kapellet på södra sidan.

Öppettider:

tisdag till söndag kl 11:00–16:00
måndag stängt

ENGELBREKTS-KYRKANS COLUMBARIUM

Invigningsår: 1961

Arkitekt: Åke Tengelin

Under Engelbrektskyrkan, med ingång från Karlavägen 13, ligger Engelbrekts columbarium. Utsmyckningen är sparsam. Fyra glasmålningar av Einar Forseth samt ett krucifix av Bertil Nyström på det lilla altaret.

Taket är målat i vitt och belyses indirekt för att få en känsla av ljus och rymd i berggrummet.

Man kan se hela taket i det 40 meter långa rummet eftersom

nischväggarna med gravar inte når hela vägen upp till taket.

Mittgången är bred och längst in står ett stort gyllene kors som enda blickfång. Golvet är belagt med grus för att Columbariet ska uppfattas som en begravningsplats och inte som ett rum i ett kapell.

Nischerna är fritt placerade längs med långväggarna med inåtgående armar och varje kvarter är i olika slag av marmor: ljusgrön från Mölnbo, gul från Italien och grågul från Gotland.

Under andra världskriget byggdes ett skyddsrum i klippan under Engelbrektskyrkan. Församlingen var med och bidrog till byggnationen mot att de efter kriget skulle få disponera skyddsrummet som columbarium.

Öppettider:

tisdag till söndag kl 12-15
måndag stängt

HJORTHAGSKYRKAN

Invigningsår: 1909

Arkitekt: Carl Bergsten

Hjorthagskyrkan är ett av de vackraste och märkligaste exemplen på kyrkobyggnader i jugendstil från början av 1900-talet. Kyrkan uppfördes under åren 1907–1909 efter ritningar av arkitekten Carl Bergsten och invigdes Jungfru Marie bebådelsedag 1909 av ärkebiskop J. A. Ekman.

Dekorationsmålningarna,

ornament och jugendslingor är målade av Filip Månson efter arkitekt Carl Bergstens förlagor. Glasmålningarna i koret har utförts av konstnären Eigil Schwab och framställer i sex bilder, grupperade kring Kristus, olika människoåldrars tillbedjan.

Altarpupsatsen är skulpterad i kalkbruk av Tore Strindberg och föreställer Jesu födelse, Herodes och en man med svärd samt herdarna och de vise männen.

Votivskeppet på predikstolen är ”förfärdigat af en gammal sjöman, Rydberg i Vaxholm”, som skänkt det till kyrkoherde Carl A Rehn, vilken i sin tur donerade det till kyrkan. Kororgeln är tillverkad av Åkerman & Lund orgelbyggeri och invigdes Kyndelsmässodagen 1976.

Den gyllene Hubertushjorten med korset mellan hornen är snidad i trä av Per Kers efter modell av Tore Strindberg.

Öppettider:

tisdag till söndag kl 13:00–16:00,
måndag stängt.

Legenden om Hubertushjorten

Framme i Hjorthagskyrkans kor står en gyllene hjort. Går vi närmare upptäcker vi ett av strålglans omgivet korstecken i den mäktiga kronans mitt. Det är alltså en Hubertushjort.

Namnet syftar på den medeltida legenden om en son till hertigen av Aquitanien, som under en jakt mötte en hjort med ett kors mellan hornen. Den unge ädlingen uppfattade episoden som ett möte med Kristus själv. Han lämnade omedelbart det lysande hovlivet för att tjäna alla mästares Mästare.

Den gyllene hjorten är alltså en predikan om djuren såsom Guds skapelse och Kristi vänner – och därtill om allas vårt behov av omvändelse från flärd och grymhet till kärlekens liv i Kristi efterföljd.

Hjorthagskyrkans hjort är snidad av Per Kers i trä efter en förlaga av Tore Strindberg.

Pionjär

Olga Lanner, en av de kvinnliga pionjärerna inom svensk smideskonst har bidragit till Engelbrektskyrkans utsmyckning. Här kan du läsa mer om henne.

Olga Lanner hör till de kvinnliga pionjärerna inom svensk smideskonst. Hon inledde sin konstnärsbana som ädelsmed och arbetade gärna med silver i kraftfulla former. Redan 1909, då svensk jugend nådde sin höjdpunkt, deltog hon i Svenska Slöjdföreningens utställning på Djurgården.

År 1914 startade Olga Lanner ateljéverkstaden Smideskonst, med smide och ciseleering som specialitet, på Mäster Samuelsgatan i Stockholm. Samma år invigdes Engelbrektskyrkan i Stockholm, ritad av arkitekt Lars Israel Wahlman. För att få hjälp med utsmyckningen av kyrkans interiör vände sig arkitekten till Olga Lanner. Hon komponerade då Engelbrektskyrkans originella altaruppsats: sju fristående cirkelformade silverskivor på fot med ciselera-

de motiv ur Johannes uppenbarelse (1:7). Silversköldarna på altaret dolde ursprungligen armaturer. Hon har även komponerat kyrkans fyra golvkandelabrar av smidesjärn med förgylld dekor och plats för nio ljus i varje.

Olga Lanner levde och verkade på Mäster Samuelsgatan 56 B i Stockholm i närmare 50 år, till sin död. I fotoboken Klara: En stadsdel i förvandling, 1957, har författaren Per Wästberg tecknat ett porträtt av Olga Lanner. Hon skildras som ett stort original "i en av stadens vackraste ateljéer". Där framlevde hon sina dagar i ett bohemiskt hem präglad av högre stånd, tropiska växter samt många levande och uppstoppade djur. Idag minns man Olga Lanner främst för hennes kraftfulla och personligt utformade metallkonst.

Olga Lanner dog i Stockholm 1961, 77 år gammal.

Foto: Jenn Richardson

Samtal och stöd

Ibland kan det vara skönt att få prata om de djupaste och mest angelägna frågorna med någon som verkligen lyssnar på dig. Vi har tystnadsplikt och lång erfarenhet av samtal.

ENSKILT SAMTAL — SJÄLAVÅRD

Ibland behöver man bara någon som lyssnar och med tystnadsplikten som grund möter vi dig, dina tankar och dina funderingar.

Du som söker upp en präst eller en diakon för ett samtal behöver inte alls ha en kristen tro. För prästen och diakonen är förstås tron på Gud en självklar grund i själavårdssamtalet. Och om du vill kan du få Guds hjälp att nå fram till en lösning på dina svårigheter. I ett enskilt själavårdssamtal är det du själv eller du och några andra tillsammans som pratar med en präst eller en diakon om ett gemensamt problem.

TYSTNADSPLIKT

Präster och diakoner har tystnadsplikt. Vid bikt och enskild själavård har prästen absolut tystnadsplikt. Även om den som samtalat med prästen vill att prästen ska föra det vidare går det inte.

Diakonen har också tystnadsplikt men till skillnad från en präst kan en diakon bli kallad till vittne i en rättegång. En diakon får också bryta tystnadsplikten när det handlar om brott. Den som har samtalat med en diakon kan själv medge att diakonen får lämna informationen vidare.

BIKT

I ett biktsamtal får du ta emot Guds förlåtelse och du får hjälp att förlåta dig själv. Biktsamtalet börjar med att du pratar med prästen. Sedan bekänner du

din synd. Prästen förlåter dig på uppdrag av Jesus Kristus. Efteråt är det Jesus Kristus som bär dina bördor.

BOKNING

För att boka tid för samtal ringer du växeln tel: 08-406 98 00 öppet vardagar 08:00-17:00, och ber att få prata med en präst eller en diakon.

EKONOMISKT STÖD

Boende i Engelbrekts församling kan få tillfälligt ekonomiskt stöd genom Engelbrekts församlings stiftelse för behövande eller genom EKA stiftelsen. För att kunna söka måste du vara medlem i Svenska kyrkan. Föreningar som verkar diakonalt i Engelbrekts församling kan också ansöka om bidrag.

Du kan ringa eller maila vår stiftelsehandläggare för att boka tid för ett personligt möte.

KONTAKT

engelbrekt.stiftelsemedel@svenskakyrkan.se
Stiftelsehandläggare: Amanda Mattsson tfn 08-406 98 29.
Läs mer på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/engelbrekt

SORGEGRUPPER

Sorgen kan ta sig olika uttryck men det gemensamma är att själva sorgen fyller en viktig funktion för dig som lever kvar. Det finns inget rätt sätt att sörja. Samtalsgruppen erbjuder en möjlighet att dela tankar känslor och minnen med andra i liknande situation. Var och en bestämmer vad han/hon vill säga. Det du berättar i gruppen stannar där. Ingen ska behöva vara orolig för att det som sägs ska föras vidare.

De olika grupperna träffas på Café DC, Östermalmsgatan 20 B.

FÖRÄLDRAR VARS BARN INTE HAR ORKAT LEVA

Du får möta andra föräldrar som också har mist sitt barn genom suicid. Träffarna inleds med soppa och smörgås. Ingen kostnad. Ledare, frågor och anmälan: Cecilia Matton på 08-406 98 33, eller cecilia.matton@svenskakyrkan.se.

FÖR VUXNA SOM HAR FÖRLORAT EN FÖRÄLDER

Ledare, frågor och anmälan: Caroline Hoffmann på 08-406 98 32 caroline.hoffmann@svenskakyrkan.se.

FÖR DEN SOM FÖRLORAT MAKE/MAKA/SAMBO

Ledare, frågor och anmälan: Carolina Magnusson på 08-406 98 28, carolina.magnusson@svenskakyrkan.se och Julia Bjerleus på 08-406 98 38, julia.bjerleus@svenskakyrkan.se.

Facit och vinnare

										F			S	A																			
										A	D	A	M		O	P	A	L		H													
										B	O		I	R	R	A		L	Ö	J	O												
										H	U	M		L		O	R	V		B	O	R											
											L	I	L	L	A		V	Ä	R			R											
										G	E	N	I	E	R		E	N	T	I	T	A											
											R	O	P	S	T	E	N		A		N	S		Y			A			S			
										A				G	E	R		I	N	R	I		K	Ö	R			H	A	T	T		
					Ä						S		Ä	L	I	L	E			A	L	A	S	K	A		J	A					
	J	Ä	G	A	R	B	E	R	G	E	T	S		K	Y	R	K	A		A	N	D	E	L		Ä	A	U		K	U	R	
	A	G	E	R	A		N	I		K	I	T		O		D	Ö	D	E	N	S		V	Ä	L	K	O	M	N	A	N	D	E
A	M	O		G			G	O	R	M	A	R		L	I	E	G	E		D	U	R		M		T	R	I	G	G	A	R	
	A	R	B		K	Ö	E	R	N	A		I	O	R		N										D	S		K	A	A		
				O	S	A		L			N	A	N	S	E	N											N	E	S	A	N		
	B	O	B	I	N		B	O	G			N	D		S	E											K		R	O	B		
	A	V	E	L		A	R	T	A			B	O	A	R	D											H	E	S		S	L	
	C	A	R	L		B	E	R	G	S	T	E	N		U	R											P	A	N	K		T	I
	O	L	G	A		E	K	O		B	O	R	D	A	D	E												L	O	T	A	C	
E	N	A		R	Ö	R	T		M	U	N	G	O		A	V												M	O	N	A	R	K

Vinnare av sommarkorsordet 2020 är inte klart vid pressläggning. Vinnarna kommer att meddelas per brev och sättas ut på vår hemsida.

Hjälp till att minska isoleringen. Det krävs en liten insats men det ger så mycket.

Kontakt

Växel 08-406 98 00 – måndag till fredag kl 08:00–17:00
Bokning 08-406 98 30 – måndag, tisdag, onsdag, fredag kl 09:00–12:00
samt torsdag kl 13:00–14:30.

ENGELBREKTSKYRKAN – ÖSTERMALMSGATAN 20

Öppet tis till sön kl 11:00–16:00

HJORTHAGSKYRKAN – DIANAVÄGEN 8

Öppet tis till sön kl 13:00–16:00

FÖRSAMLINGSEXPEDITION – ÖSTERMALMSGATAN 20 B

Öppet helgfri mån till tor kl 9:00–16:00

Postadress: Box 26153, 100 41 Stockholm

COLUMBARIET – KARLAVÄGEN 13

Öppet helgfri tis till sön kl 12:00–15:00

Telefon 08-406 98 90

JOURHAVANDE PRÄST ALLA DAGAR KL 21:00-06:00

Telefon 112

KYRKOHERDE

Annelie Lowén 08-406 98 40

annelie.lowen@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Nicklas Amran Blom 08-406 98 17

nicklas.amran.blom@svenskakyrkan.se

Julia Bjerleus 08-406 98 38

julia.bjerleus@svenskakyrkan.se

Lena Nordlander 08-406 98 09

lena.nordlander@svenskakyrkan.se

Ulf Winddotter 08-406 98 39

ulf.winddotter@svenskakyrkan.se

DIAKONI

Caroline Hoffmann 08-406 98 32

caroline.hoffmann@svenskakyrkan.se

Carolina Magnusson 08-406 98 28

carolina.magnusson@svenskakyrkan.se

Cecilia Matton 08-406 98 33

cecilia.matton@svenskakyrkan.se

Amanda Mattsson 08-406 98 29

amanda.mattsson@svenskakyrkan.se

MUSIKPEDAGOG

Tonja Orheden 08-406 98 14

tonja.orheden@svenskakyrkan.se

KYRKOKANSLI

Peter Andersson 08-406 98 26

peter.l.andersson@svenskakyrkan.se

Pär Degerman 08-406 98 37

par.degerman@svenskakyrkan.se

Angelika Wohnberg 08-406 98 36

angelika.wohnberg@svenskakyrkan.se

COLUMBARIEFÖRESTÅNDARE

Marie Andersson Lyckeståhl 08-406 98 16

marie.l.andersson@svenskakyrkan.se

MUSIKER

Karin Bäckström 08-406 98 46

karin.backstrom@svenskakyrkan.se

Bengt Eklund 08-406 98 49

bengt.eklund@svenskakyrkan.se

Karin Oldgren 08-406 98 47

karin.oldgren@svenskakyrkan.se

Stefan Therstam 070-713 19 07

stefan.therstam@svenskakyrkan.se

Staffan Alveteg 08-406 98 51

VAKTMÄSTERI

Thomas Dahl 08-406 98 19

thomas.dahl2@svenskakyrkan.se

Gunnar Stålkint 08-406 98 54

gunnar.stalkint@svenskakyrkan.se

Carl Wennerberg 08-406 98 18

carl.wennerberg@svenskakyrkan.se

IT- OCH FASTIGHETSANSVARIG

Hans-Erik Karlsson 08-406 98 22

hansa.karlsson@svenskakyrkan.se

HUSMOR

Érika Berglund 08-406 98 45

erika.berglund@svenskakyrkan.se

KOMMUNIKATION

Christian Appelsved 08-406 98 24

christian.appelsved@svenskakyrkan.se

Låt dem inte skrämma dig!

Säg inte att du är för ung utan gå dit jag
sänder dig och säg det jag befäller dig!
Låt dem inte skrämma dig, ty jag är med
dig och jag skall rädda dig, säger Herren.

Jeremia 1:7-8

